

[Socialministeren]

dringsforslag til bilstandsloven, endda med et noget udvidet sigte, og det er det efter min mening ikke blevet mere acceptabelt af.

Når jeg vender mig imod indholdet i et forslag, der går ud på på forhånd at afskære mennesker, der har brug for hjælp af ganske bestemte årsager, fra bilstandslovens almindelige regler om forbigående hjælp, så hænger det, som jeg allerede fremhævede her i tinget i maj måned, sammen med, at der derved ville ske et brud på de grundlæggende principper i bilstandsloven.

På grundlag af en enstemmig indstilling fra socialreformkommissionen fik vi med bilstandsloven en social lovgivning, der tog afstand fra den opdeling af det sociale klientel i mere eller mindre værdigt trængende, som man ellers havde kendt i forskellige skikkelser, lige siden den første forordning om fattigvæsenet fra begyndelsen af 1700-tallet. Op til bilstandslovens ikrafttræden havde man forskellige båse for de forskellige ansøgere om hjælp: en for revalidender, en for enlige mødre, en for værnepligtige osv. Men selv om hjælpen blev ydet efter forskellige regler, alt efter hvad der var årsagen til behovet for hjælp, var det vel, bortset fra forholdet mellem dem, der fik hjælp ved trang i almindelighed, og alle de andre grupper, ikke så meget trangens værdighed, der var grundlaget for sondringen.

Af bemærkningerne til det forslag, der nu kommer frem, fremgår det imidlertid, at man vil udskille folk, der er i økonomiske vanskeligheder på grund af selvforlydte handlinger, og hermed er man klart tilbage i værdighedsprincippet fra fattighjælpslovgivningen. Jeg må naturligvis tage afstand fra denne tanke og kan med hensyn til spørgsmålet om det offentliges neutralitet henvise til, hvad jeg sagde her i tinget i maj måned. Det er fortsat min opfattelse, at neutraliteten er tilstrækkeligt sikret gennem den regel om tilbagebetaling af hjælp under en arbejdskonflikt, som bilstandsloven har videreført fra forsorgsloven, og gennem den vejledning om behandlingen af sager om hjælp til konfliktramte, som socialministeriet har givet kommunerne i en cirkulæreskrivelse af den 17. december 1976.

Socialministeriet har fra de kommuner, der typisk måtte træde til under konflikten på Den kongelige Porcelainsfabrik og under bladkonflikten, fået oplysninger, der viser, at

tilbagebetalingen afvikles helt planmæssigt, bortset fra nogle ganske få tilfælde, hvor der er ydet hjælp til familier, som også af andre årsager end arbejdskonflikten har behov for støtteforanstaltninger.

Vender vi os mod den tekniske udformning af det foreliggende forslag, vil jeg minde om, at det under behandlingen af forslaget til folketingsbeslutning fra såvel min side som fra flere andre sider her i salen blev draget i tvivl, hvad der skulle forstås ved, at der kunne ydes hjælp, når der var tale om en egentlig nødsituation. Hr. Palle Simonsen sagde dengang, at man i en folketingsbeslutning kun skulle fastlægge nogle hovedprincipper, og at det herefter måtte være regeringens opgave at udarbejde den lovgivning, der skal til.

Nu har forslagsstillerne selv forsøgt sig med et lovforslag, og jeg kan ikke lade være med at sige, at dette forslag bestyrker min formodning fra forsommeren om, at et forslag af denne art ikke uden videre kan indpasses i bilstandslovens kontanthjælpsafsnit. Da begrebet »egentlige nødsituationer« nu optræder i lovforslagets § 1, nr. 5, kan vi ikke længere snakke os uden om spørgsmålet: hvad tænker man sig egentlig med »egentlige nødsituationer«? Jeg forstår simpelt hen ikke, hvordan der skal være plads til dette begreb ved siden af de regler, der i forvejen er i bilstandsloven. Det ligger jo som en forudsætning bag hele bilstandslovens kontanthjælpsafsnit, at man skal befinde sig i en økonomisk nødsituation for overhovedet at få hjælp. Det er muligt, at der stadig væk er nogle, der går rundt og tror, at man kan henvende sig til social- og sundhedsforvaltningen, så snart man kommer ud for den mindste indtægtsnedgang. Det kan man naturligvis godt, men det får man bare ikke noget ud af.

Hvad står der i bilstandslovens § 37, som er den allerførste bestemmelse i kontanthjælpsafsnittet? Der står, at man på grund af ændringer i sine forhold i en begrænset tid skal være afskåret fra at skaffe det fornødne til eget eller familiens underhold. Er det måske ikke det, man i almindelig daglig tale forstår ved en nødsituation? Som supplement hertil har man i § 43 en bestemmelse om varig hjælp, når en person vedvarende har behov for hjælp til sit eget eller familiens un-